

*Застосування кількох
способів розкладання
многочленів на множники*

7 Б клас

Сьогодні на уроці ми повторимо:

Різні способи розкладання многочленів на множники

→ **Винесення за дужки спільного множника**

→ **Метод групування**

→ **Використання формул скороченого множення**

Щоб розкласти многочлен на множники,
винесенням спільного множника за дужки,
потрібно:

1. Знайти цей спільний множник;
2. Винести його за дужки.

1)

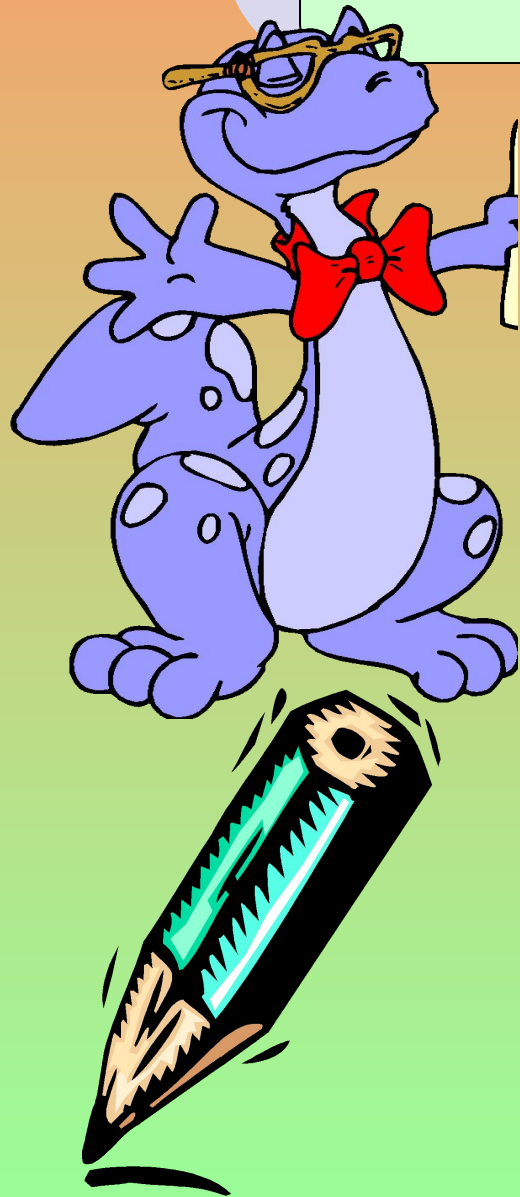
$$9x-3y+15z=3(3x-y+5z)$$

2)

$$4b^2+8ab-12a^2b=4b(b+2a-3a^2)$$

3)

$$2(x-y)+(x-y)^2=(x-y)(2+x-y)$$

Алгоритм розкладання многочлена на множники винесенням за дужки спільного множника

1. Знаходимо спільний числовий множник для коефіцієнтів (якщо цілі числа, то шукаємо НСД);

$$12a^3b + 8a^2b^2 =$$

$$\text{НСД}(12;8) = 4$$

$$= 4a^2b (3a + 2b)$$

2. Вносимо за дужки змінну з меншим показником;

Алгоритм розкладання многочленів на множники способом групування

$$ax + ay + 5x + 5y =$$

Розбити всі члени многочлена на групи так, щоб після винесення за дужки спільного множника в такій групі в дужках утворилися спільні множники;

Винести за дужки спільний множник у кожній групі;

Винести за дужки спільний двочленний множник.

$$= (ax + ay) + (5x + 5y) =$$

$$= a(x + y) + 5(x + y) =$$

$$= (x + y)(a + 5)$$

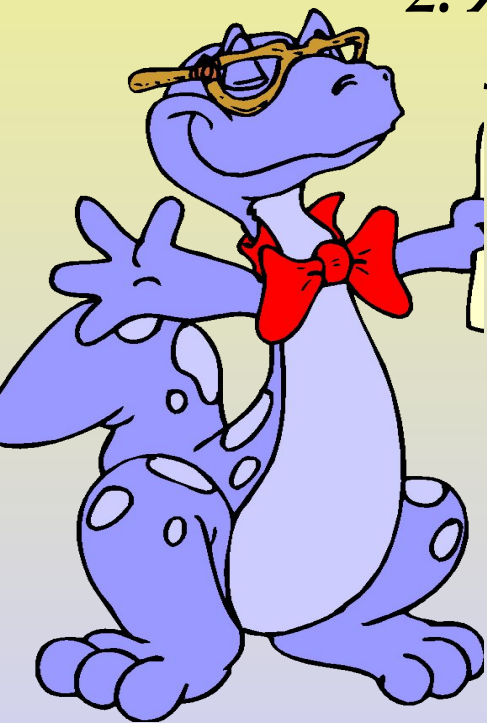
Запиши в зошит

- 1) $3x + 3y - bx - by$
- 2) $(3x + 3y) - (bx + by)$
- 3) $3(x + y) - b(x + y)$
- 4) $(x + y)(3 - b)$

Щоб розкласти многочлен на множники, використовуючи формули скороченого множення, потрібно:

- 1. Якщо маємо двочлен, то доречно перевірити, чи не можливо використати формулу різниці квадратів або ж формулу різницю (суму) кубів ;*
- 2. Якщо маємо тричлен, то перевірити, чи не можливо його перетворити на квадрат двочлена.*

1)

$$(p-n)^2-1=(p-n-1)(p-n+1)$$

2)

$$4x^2+4xy+y^2=(2x+y)^2$$

3)

$$x^3y^3+8a^3z^3=(xy+2az)(x^2y^2-2xyaz+4a^2z^2)$$

Пригадай

ФОРМУЛИ СКОРОЧЕНОГО
МНОЖЕННЯ

РІЗНИЦЯ КВАДРАТІВ

$$a^2 - b^2 = (a - b)(a + b)$$

ФОРМУЛИ СКОРОЧЕНОГО МНОЖЕННЯ

КВАДРАТ СУМИ ДВОХ ЧИСЕЛ

$$(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

КВАДРАТ РІЗНИЦІ ДВОХ ЧИСЕЛ

$$(a - b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

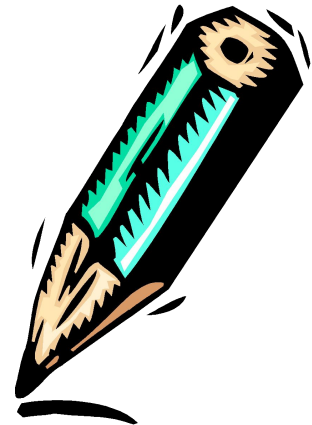
ФОРМУЛИ СКОРОЧЕНОГО МНОЖЕННЯ

Сума кубів

$$a^3 + b^3 = (a + b)(a^2 - ab + b^2)$$

Різниця кубів

$$a^3 - b^3 = (a - b)(a^2 + ab + b^2)$$

Знайди умову і відповідь

запиши в зошит

Завдання

1. a^2-64
2. $4xy-2x^2$
3. $(3a+3x)+(ya+xy)$
4. x^2+4x+4
5. a^3+27
6. $3a^4x+9a^3x^2-27a^2x^3$

1Г, 2Е, 3В, 4а, 5Д,
6Б

Відповіді

- а) $(x+2)(x+2)$
- б) $3a^2x(a^2+3ax-9x^2)$
- в) $(3+y)(a+x)$
- г) $(a+8)(a-8)$
- д) $(a+3)(a^2-3a+9)$
- е) $2x(2y-x)$

Гра “Знайди помилку”

Запиши в зошит і виправ помилку

$$a^2 + 2am + m^2 = a^2 + m^2$$

$$4x^2 + 4x + 1 = (4x + 1)^2$$

$$a^2 + 4ab + 4b^2 = (a + 4b)^2$$

$$(2 - x)^2 - 16 = (2 - x - 16)(2 - x + 16) = (-14 - x)(18 + x)$$

$$b^3 + 1 = (b + 1)(b^2 - 2b + 1)$$

Перевір себе

$$(a + m)^2$$

$$(2x + 1)^2$$

$$(a + 2b)^2$$

$$(b + 1)(b^2 - b + 1)$$

$$- (x + 2)(6 - x)$$

**Щоб розкласти многочлен на множники,
використовуючи одночасно декілька методів**

ТРЕБА:

**Якщо можливо винести за дужки спільний
множник, виконайте це.**

**Поглянь, чи не можливо використати
формули: різницю квадратів або
різницю (суму) кубів.**

**Якщо не вдається застосувати формули
скороченого множення, то спробуйте
скористатись методом групування.**

**Коли ви закінчили розклад на множники,
корисно перевірити за допомогою
множення,
чи вірний отриманий вами результат.**

Пошук способів розкладання многочлена на множники

$$4a^3-ab^2$$

Запиши в зошит з розв'язанням

1. Винести спільний множник, якщо він є, за дужки

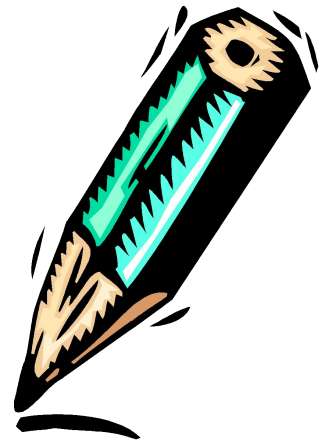
$$4a^3-ab^2 = a(4a^2-b^2)$$

2. Застосувати формулу скороченого множення (якщо це можливо)

$$a(4a^2-b^2)=a(2a-b)(2a+b)$$

3. Застосувати спосіб групування, якщо попередні не дали результату

$$x^2+2x+1-a^2= (x^2+2x+1)-a^2=(x+1)^2-a^2=(x+1+a) (x+1-a)$$

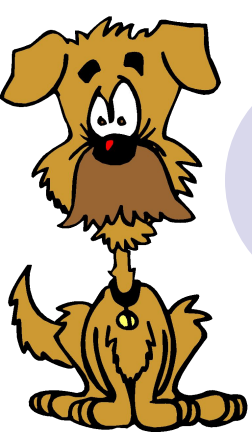

• Приєдн'я

**Підсумок уроку
Продовжіть речення:**

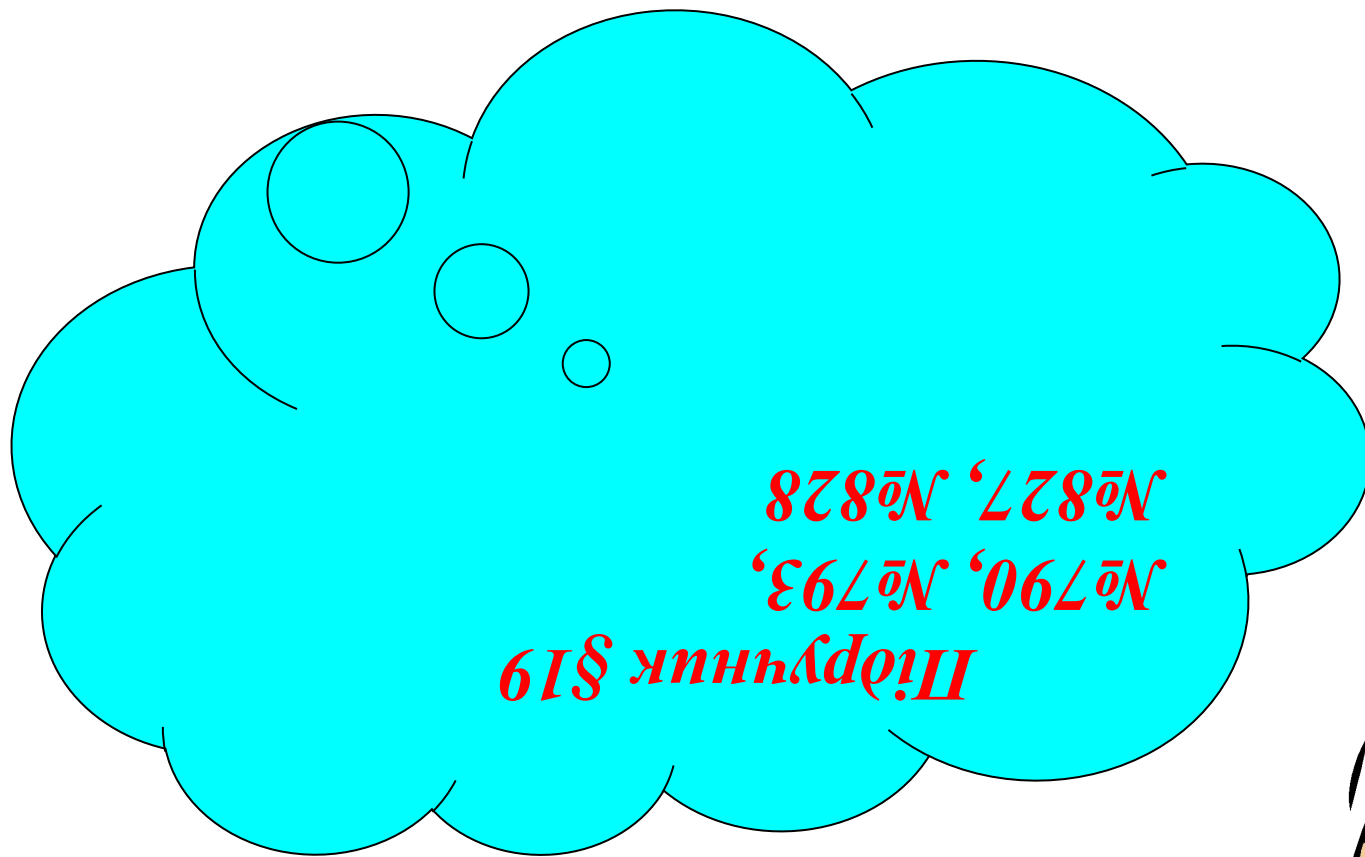
**Розкладання многочлена на
множники розпочинаю з ...**

*Якщо задано тричлен то спробую
застосувати...*

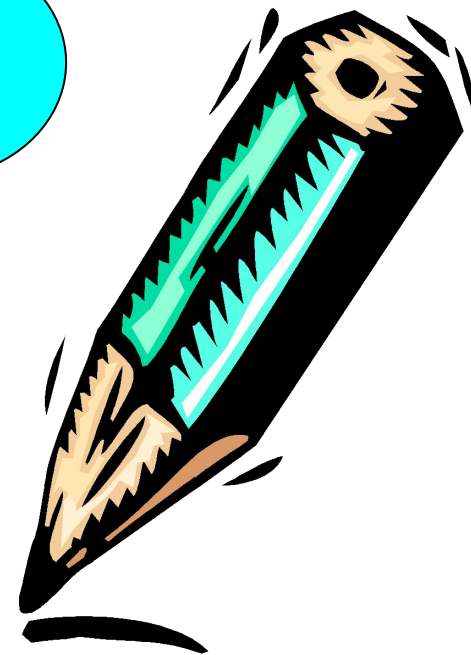
*Якщо добуток дорівнює
нулю то...*

Домашнє завдання:

№827, №828
№790, №793,
Підручник §19

Дякую за увагу !